

Jaarverslag 2018

LTO Noord afdeling Delflands Groen

De agrarische belangenbehartiger in Midden-Delfland

Ledenbestand

Op 31 december 2018 telde de afdeling Delflands Groen 92 leden. Dit betekent dat er geen wijzigingen in het totale ledenaantal is gekomen. Helaas is afgelopen jaar een lid overleden. We hebben verder een nieuwe medeondernemer als lid kunnen noteren. Er waren afgelopen jaar wel mutaties, er zijn twee ondernemers gestopt, die zijn nu geen bedrijfslid meer maar zijn wel lid gebleven als voormalig agrarisch bedrijfslid en er zijn twee nieuwe bedrijfsleden bijgekomen.

Ledenbestand Delflands Groen	31-12-2017	31-12-2018
Agrarisch bedrijfslid	58	58
Mede-ondernemer	6	7
Voormalig agrarisch bedrijfslid, belanghebbende, Agri-business lid	28	27
Totaal	92	92

Activiteiten

De volgende ledenactiviteiten zijn in 2018 georganiseerd:

- Avond over visie van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer op 22 februari 2018
- Politieke debatavond in gemeentehuis Midden-Delfland op 1 maart 2018
- Melkveehouderijavond met Wil Meulenbroeks op 12 maart 2018
- Delflands Groen jaarvergadering op 26 maart 2018
- Delflands Groen ledenavond bij hovenier v.d. Heijden op 15 juni 2017
- Startavond bij fam. v.d. Voort op 28 september 2018
- Avond met Stan Gloudemans over kavelruil en landbouwstructuur en kennismaking met nieuwe wethouder Sonja Smit op 30 oktober 2018
- Avond over stalbranden op 17 december 2018

Activiteitencommissie

De kaartavonden onder leiding van en georganiseerd door Arnold van der Voort heeft het afgelopen jaar goed gedraaid. Het is veelal een vaste groep leden en oud leden die daar gebruik van maken en daarmee wordt in een behoefte voorzien.

De afsluiting van het vergaderseizoen vond plaats op de avond van 15 juni, de leden met de dames waren welkom bij het Hoveniersbedrijf van der Heijden aan de Lotsweg in Den Hoorn. Na de koffie met cake heeft Eelco verteld over het bedrijf, de ontstaansgeschiedenis en welke werkzaamheden er op dit moment uitgevoerd worden daarna volgde een rondleiding over het bedrijf. Goed om daar kennis van te nemen, de avond werd voortgezet in de kantine met een hapje en een drankje.

Op 28 september is de startavond van het nieuwe seizoen gehouden, in de Zouteveen bij de familie Ben van der Voort hadden we een mooie locatie om dat te organiseren. De belangstelling was goed, een mooie mix van ons ledenbestand. Centraal op de avond is de ontmoeting en het gesprek met elkaar, aangevuld met de zaken die zeer belangrijk zijn voor het slagen van de bijeenkomst zoals de hapjes en de drankjes met een ijsbuffet toe.

Sociale zaken

Binnen het Afdelingsbestuur is er oog voor problemen en moeilijkheden op dit gebied bij onze leden, ook in het afgelopen jaar zijn er bezoeken geweest op plaatsen waar aandacht nodig was. Soms zijn we niet op de hoogte en is het goed als anderen ons attenderen. Schroom niet en bel uw Bestuur.

Toekomstvisie

Afgelopen jaar heeft Delflands Groen de toekomstvisie "Voor een Agrarisch Midden-Delfland!" opgesteld. Op 13 oktober 2018 is deze visie tijdens een werkbezoek van gemeenteraad en college van B&W van gemeente Midden-Delfland in De Paardenstal uitgereikt aan de aanwezigen. De na de verkiezingen van 21 maart 2018 vernieuwde gemeenteraad en college kon op die manier meteen kennis nemen van de visie van Delflands Groen. In de visie komen zoals inmiddels bekend alle onderwerpen aan bod. Van veehouderij, duurzaam boer blijven, jongeren, toekomst veehouderij, natuur, klimaat, weidevogels, energie, recreatie, beheer, grondstrategie, streekproducten tot gebiedsmarketing. De toekomstvisie is te vinden op onze website.

Grondinstrument, Kavelruil

In het afgelopen jaar is lenze Koekkoek vertrokken als kavelruilcoördinator. Het resultaat is niet geworden wat we verwacht hadden. Na een goede inventarisatie van het gebied en het onderzoek naar de mogelijkheden van kavelruil zijn resultaten uitgebleven.

Samen met de Gemeente is gekeken hoe we verder gaan als opvolger van lenze kwam Stan Gloudemans van kavelruil Z-H in beeld. Diverse gesprekken zijn gevoerd met Stan, ook heeft hij op 30 oktober uitleg gegeven op een afdelingsavond over welke mogelijkheden hij ziet in het gebied. Het resultaat is dat we als bestuur vertrouwen hebben in de voorstellen van Stan en dat hij voor een periode van 2 jaar op uren basis aan het werk gaat in het gebied.

Het belangrijkste verschil met lenze is dat Stan in opdracht van de Afdeling werkt en ook door het bestuur van de afdeling aangestuurd zal worden, dat geeft veel vertrouwen.

Weidevogelpact

Het weidevogelpact is in 2014 op gericht door LTO Delflands Groen, Natuurmonumenten, Agrarische Natuurvereniging Vockestaert, KNNV Delft en Stichting Weidevogelwacht Midden-Delfland. Dit als compensatie voor de 250 ha zwaar beheer wat een van de compensatie projecten was voor de aanleg A4. Voor deze 250 ha zwaar beheer was weinig animo. Niek Praagman toen nog actief voor Vockestaert heeft dat wel opgepakt en is bij alle boeren langs geweest om de interesse te pijken. Uiteindelijk is er 65 ha gerealiseerd. Voor de overige hectares moest een andere invulling voor gevonden worden en zo is het weidevogelpact ontstaan. Het moest een relatie hebben met weidevogels. De teruggang van de weidevogels houdt de gemoederen behoorlijk bezig en ligt maatschappelijk erg gevoelig wat wel te begrijpen is. We zijn inmiddels zo'n 30 keer bij elkaar geweest. De opgave die het pact des tijds kreeg was de teruggang van de weidevogels te stoppen en het oprichten en ontwikkelen van een weidevogelkerngebied.

Met de oprichting hebben wij als LTO als enige partij een voorwaarde gesteld voordat we mee zouden doen. Wij hebben in de overeenkomst vast laten leggen dat de telling van de weidevogels op een uniforme en onafhankelijke wijze gaat plaats vinden in het hele gebied. Wij hebben sterke vermoedens dat gebiedbeherende organisaties met het tellen, wat ze trouwens nog steeds zelf doen, sterk naar zich toe rekenen. Dit heeft altijd veel discussie opgeleverd en is na 5 jaar nog steeds niet op elkaar afgestemd.

Wat ik wel merkt is dat predatie meer aandacht krijgt. We hebben dit altijd onder de aandacht gebracht maar je mocht het woord amper in de mond nemen. Het waren de boeren die de oorzaak waren van de teruggang en er moest meer kruidenrijk grasland komen en het waterpeil moest omhoog, verder kwamen we meestal niet. Wij denken dat het iets complexer ligt. Want is het gebied niet kleiner geworden en daarnaast verruigt het steeds meer. Ook de WBE of wel de jagers zitten regelmatig aan tafel. Op de laatste pact vergadering hebben we het besluit genomen om twee warmtebeeldkijkers voor de WBE te financieren om 's nachts vossen te kunnen schieten zonder dat je de rest verstoort en ook zelf niet gezien wordt. Met een warmtebeeldkijker kan je vossen op een afstand van een kilometer traceren. Het is jammer dat je alleen in de open polder op een vos mag jagen en niet in de recreatiegebieden want daar maken ze hun holen en daar krijgen ze hun jongen.

Op 14 maart is het weidevogelkern gebied officieel geopend, dit is gerealiseerd op het oude BBL land van de gemeente Midden-Delfland in de Commandeurspolder. Een gebied van 23 ha helemaal ingericht voor de weidevogels waar de uitvoering van het beheer gebeurt door 3 boeren. Er zaten altijd al veel weidevogel en er was al jaren 1 juni beheer. We gaan kijken wat de toekomst daar brengt. Goed dat je er bij zit om het boerenbelang in de gaten te houden. Ik snap wel dat je wat voor de weidevogel wil doen maar richt de gebieden zo in dat die boer er ook nog wat aan heeft want roep ik dan maar weer er moet een wederzijds voordeel zijn voor de weidevogel en voor de boer. En als die boer geen interesse meer heeft wordt het moeilijk. We zullen zien.

Stand van zaken N468

In het jaarverslag over 2017 gaven wij een a4-tje vol informatie omtrent de stand van zaken over de N468. De toon was toen behoorlijk positief. Een ding is zeker, in dit jaarverslag gaat dat niet lukken.

Het proces verloopt momenteel zeer moeizaam. Het contract met Arcadis is afgelopen waardoor er gezocht moet worden naar een nieuwe partner. De omgevingsmanager heeft ondertussen het project verlaten en als klap op de vuurpijl wordt onze contactpersoon bij het Hoogheemraadschap van Delfland ook vervangen. Je begint je af te vragen of men de N468 nog wel belangrijk genoeg vindt!

In het vorige jaarverslag kwam het volgende citaat naar voren: 'Het doel van de Provincie, het Hoogheemraadschap van Delfland en de gemeente Midden-Delfland is om rond de zomervakantie een Samenwerkingsovereenkomst te sluiten. Met deze Samenwerkingsovereenkomst wordt duidelijk hoe en wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd.' Hier wordt dus de zomer van 2018 bedoeld. Er is veel gebeurd deze zomer, met de droogte bij een ieder vers in het geheugen. Echter is er bij de overheden nauwelijks iets gebeurd. De samenwerkingsovereenkomst moet op de dag van schrijven (21-3-19) nog steeds getekend worden. Ik kan mij niet voorstellen dat dit met de droogte te maken heeft gehad.

Een klein succes is dat er voor een deel van de aangrenzende bedrijven een ontheffing aangevraagd kan worden bij gemeente Midden-Delfland. LTO Delflands Groen begrijpt heel goed dat niet alle ondernemers hiermee geholpen zijn. Zeker niet nu de vertraging alsmaar groter wordt. Wij zetten daarom in op een ontheffing voor de gehele weg. Als de overheden meer tijd nodig hebben, moet dat zich vertalen in een tussentijdse oplossing!

Jonge boeren Midden Delfland 2017-2018

De bijeenkomsten van Jonge Boeren Midden-Delfland zijn gehouden in Het Raadhuis in Schipluiden. Op 24 oktober 2018 was de eerste bijeenkomst. Deze bijeenkomst bestond uit twee delen. Het eerste deel werd verzorgd door Frank Verhoeven die een terugblik gaf op het Jonge boeren Netwerk wat o.a. heeft geleid tot het concept van de Delflandse Vleesmeesters. Daarnaast gaf Frank uitleg over de recent gepresenteerde landbouwvisie van het Ministerie van LNV. Het twee deel kwam Gerard Abbink van Groeikracht aan het woord, hij gaf een presentatie over het beter benutten van ruwvoer op (melkvee)bedrijven. Zijn verhaal is de basis voor het experiment binnen het jonge boeren netwerk waarbij een derde gewas geteeld gaat worden.

De tweede bijeenkomst op 7 november 2018 werd begeleid door Ronald Rongen van Low Stress Stockmanship Europe. De presentatie had als onderwerp 'Diergezondheid en omgang met vee'. Er werd verteld hoe dieren de wereld om zich heen ervaren en dan specifieke over wat koeien zien, horen en ruiken. Hierbij werd verteld dat het zicht van koeien ongeveer 8 keer slechter is en de reuk 40 keer beter is dan dat van mensen. Op basis van deze gegevens wordt uitgelegd hoe je hiermee om kunt gaan en er als veehouder van kunt profiteren. Deze omgang heeft indirect invloed op de melkproductie, de groei en de diergezondheid van de veestapel. In het tweede deel ging de spreker in op hoe e.e.a. daadwerkelijk toegepast kan worden in de praktijk. Ook door kleine aanpassingen in het management of huisvesting op het bedrijf kan al veel winst behaald worden voor het dier en de veehouder.

Op 28 november was de derde bijeenkomst. Henk Kortering van Hogenkamp Agrarische Coaching gaf een presentatie over samen wonen, werken en leven op het agrarisch bedrijf. Zaken als onderlinge communicatie, conflicten, probleemsituaties en het bespreekbaar maken kwamen aan de orde. Verder informatie over wat er allemaal bij komt kijken wanneer een maatschap vorming, overname of splitsing plaats vindt.

De laatste bijeenkomst was op 30 januari. Hierbij was Peter Pals van Farmers Funding te gast als spreker. Het onderwerp van de bijeenkomst was nieuwe vormen van financiering, naast de standaard vormen van financiering, zoals een bancaire lening of lease. Hij noemde vier vormen van nieuwe financiering.

- Boeren financieren Boeren
- Investeerders die bv grond kopen en verhuren of geld lenen direct aan een boer
- Leasing van tweede hands materialen
- Erfpacht van de grond

Ontwikkelingen N223

Er is weinig voortgang bij de N223 geweest in 2018. Over de nieuwe inrichting is instemming met betrokken bewoners. Het is wel van belang dat alle boerderijen goed bereikbaar blijven via een toegangsweg met een breedte waarbij voldoende ruimte voor zowel fietsers als vrachtverkeer/landbouwverkeer aanwezig is. De N223 wordt duurzaam veilig ingericht en daar moet in dit weggedeelte niet van worden afgeweken.

Hoogheemraadschap van Delfland

Na alle publicaties in het afgelopen jaar zijn we nu in wat rustiger vaarwater terecht gekomen. Het jaar 2018 was een jaar waarin veranderingen zich aandienden kort na het in dienst treden van de nieuwe Secretaris Directeur, Pieter Jansen, gaf onze Dijkgraaf te kennen dat hij eerder wilde stoppen met als reden dat de nieuwe dijkgraaf ruim voor de verkiezingen in functie moest zijn. Binnen een aantal fracties was er ook het nodige te doen, uittredende leden, een nieuwe fractie die zich aandiende en dat alles in het zicht van nieuwe verkiezingen.

Na het bericht dat de Dijkgraaf eerder wilde stoppen is er een vertrouwenscommissie opgetuigd die uit de sollicitanten aan de hand van een eerder opgestelde profielschets een juiste voordracht moest maken. Piet Hein Daverveldt was volgens de commissie de juiste keus. Op 4 juni is hij geïnstalleerd als nieuwe Dijkgraaf. Op 31 mei hebben we onder grote belangstelling afscheid genomen van Michiel van Haersma Buma. Op 28 juni heeft de Fractie Ongebouwd met de nieuwe Dijkgraaf en de secretaris Directeur, Oostland en Midden-Delfland bezocht als kennismaking met het gebied ook enkele fractieleden van Fractie Bedrijfsgebouwd waren aanwezig.

In het afgelopen jaar kwam de *Commissie* Aanpassing Belastingstelsel met hun nieuwe belastingvoorstellen naar buiten die in de beoordeling door de waterschappen niet voldoende steun kregen (wordt vervolgd).

Bij de voorbereiding voor de nieuwe verkiezingen voor de geborgde zetels is afgelopen herfst door LTO een vertrouwenscommissie samengesteld die de kandidaten heeft beoordeeld voor de Agrarische fractie, van de huidige fractie mogen er 3 door gaan, Monique Ammerlaan stopt er mee. In haar plaats is Ton van Winden benoemd. In 2018 is er 2 maal een overleg geweest van LTO met de waterschapsbestuurders uit de categorie Ongebouwd en de waterportefeuillehouders van de afdelingen.

Midden IN Delfland (MIND)

Naast het Duurzaam Boer Blijven (DBB) programma is er nu ook het Midden IN Delfland (MIND) netwerk. Onder het motto van Stad en Land werken samen aan de toekomst is dit een platform waarbij hoofdzakelijk de boeren gebruik kunnen maken om hun ideeën uit te proberen en wellicht werkelijkheid maken.

Het grootste initiatief wat in 2018 is opgestart ten behoeve van het gehele gebied is gebiedsmarketing. Gebiedsmarketing is van belang voor zowel de verbrede agrariër als de agrariër zonder neventak. Het gebied Midden-Delfland op de kaart krijgen binnen en, met name, buiten Midden Delfland biedt bestaansrecht voor de agrariërs die het gebied op eigen wijze willen beheren. Gebiedsmarketing zal gezicht krijgen in de loop van 2019.

Meer weten over MIND of gebiedsmarketing? Zie; <https://www.middenindelfland.net/>.

Veehouderij 2018

2018 is al weer even voorbij maar de gevolgen zijn voor veel veehouders nog goed merkbaar. De fosfaatrechten zijn in 2018 ingevoerd. Voor iedereen was het afwachten hoeveel fosfaatrechten er werden toegekend. Dit is voor veel bedrijven goed opletten, “moet ik koeien opruimen, rechten bijkopen / huren of blijf ik onder mijn fosfaatnorm”. De administratie bij LNV werkt erg traag, er zijn nog steeds knelgevallen die nog behandeld moeten worden.

2018 begon koud en nat, daarna was er een groeispurt en konden we alsnog op tijd maaien voor de eerste en tweede snee behalve voor de percelen met verlate maaidatum. Daar gooide de warme, droge zomer roet in het eten. Hierdoor moesten sommige boeren al vroeg bijvoeren van hun wintervoorraad. De warme zomer is vooral voor bruin veenland funest geweest, daar zijn door de droogte plekken verdroogd en groeit nu alleen muur. Ook op andere soorten gronden is er meer onkruid aanwezig door de droge zomer. Vanwege de droge zomer zijn er in het najaar veel percelen opnieuw ingezaaid of doorgezaaid. Op de kleigrond is er in het najaar nog weer een goede snee gras gewonnen. De koeien hebben lang buiten kunnen lopen.

De vakgroep veehouderij vergadert meestal in Nijkerk, soms in Zegveld. In 2018 gingen de vergaderingen voornamelijk nog over de knelgevallenregeling, grondgebonden landbouw en over het nieuwe mestbeleid. Dit ging over het bemesten met de sleepvoetbemester, waar nu een derde water moet worden toegevoegd als de mest het land op gaat, hoe dit kan worden gecontroleerd? Hier zijn door LNV nog geen definitieve beslissingen over genomen.

Dioxine

Dit jaar zijn de laatste percelen afgewerkt het project loopt ten einde met de Gemeente zullen we overleggen hoe het restant van het geld word besteed.

Duurzaam boer blijven

Dit jaar staan bodemkwaliteit en waterkwaliteit centraal bij Duurzaam Boer Blijven. Doel is gedurende het seizoen meten en feiten en cijfers te verzamelen. Alle boeren worden uitgenodigd voor de plenaire avonden. Op dit moment zijn er 33 kringloopboeren die de cijfers inleveren. De kringloopcijfers worden besproken tijdens studiegroep bijeenkomsten. Deelnemers ontvangen uiteindelijk het kringloopcertificaat. Frank Verhoeven van adviesbureau Boerenverstand is nog steeds nauw betrokken bij Duurzaam Boer Blijven.

Communicatie

In 2018 zijn er weer 4 nieuwsbrieven verstuurd naar de leden. Wij doen ons best om u hiermee te informeren over actuele zaken die spelen in Midden-Delfland. De nieuwsbrief wordt uitsluitend per e-mail verstuurd naar leden waarvan het emailadres bij ons bekend is. Ontvangt u nog geen nieuwsbrief? Geef uw e-mailadres door aan het bestuur.

Er zijn in 2018 verschillende webpagina's toegevoegd aan de Delflands Groen website die te vinden is via <http://www.ltodelflandsgroen.nl>. De nieuwsbrieven kunt u hier ook digitaal vinden. Voor korte nieuwsberichten heeft Delflands Groen sinds 2011 een Twitter account. Er zijn inmiddels ruim 750 Tweets en Retweets verstuurd via <https://twitter.com/DelflandsGroen> en we hebben 220 volgers.

Financiën

Zoals verwacht is 2018 een jaar geweest waarin geen zwarte cijfers geschreven zijn (zie begroting 2018). Daarom is op de jaarvergadering over 2017 een vooraankondiging gedaan dat er een wellicht een contributieverhoging aan zit te komen als we het tij niet weten te keren. Dit zou gerealiseerd kunnen worden door óf meer leden en/of minder kosten. Helaas is dat beide niet gelukt. Het aantal leden is helaas al jaren achtereenvolgend dalend. Zodra er een lid bijkomt vallen er vaak weer een of meerdere af. Dat is een landelijke trend. Wat betreft kostenbesparing valt het ook niet mee want we willen immers geen concessies doen op de kwaliteit en hoeveelheid van de afdelingsavonden.

De vermogenspositie is dus inmiddels op een niveau waarin we niet veel lager kunnen gaan zitten om financieel gezond te blijven. Het geld op de bank is vrijwel niets waard (geen rente) maar we hebben wel een fatsoenlijke buffer nodig om onvoorziene tegenvallers te kunnen opvangen. Om vanaf nu de huidige vermogenspositie vast te kunnen houden is er op 2 punten actie ondernomen:

- Contributie verhoging; we hebben als voorstel om de contributie van de ondernemers met € 10,- te verhogen naar € 110,-. De overige bedrijfsleden gaan van € 30,- naar € 40,-. De hoofdreden achter deze verhoging is het feit dat een groot gedeelte van deze leden voornamelijk de start en slotavond bezoeken waarin we meestal meer kosten maken dan wat de contributie per lid is. Met € 10,- verhoging kunnen we deze kosten weer dekkend maken.
- Voor een aantal bijeenkomst hebben we een samenwerking met de Gemeente Midden-Delfland in het kader van Duurzaam Boer Blijven (DBB) / Midden IN Delfland (MIND) wat er toe leidt dat we een gedeelte of alles qua kosten kunnen declareren bij de gemeente. Dit zorgt er dus voor dat er aan de inkomstenkant naast de contributie nu ook deze inkomsten een positieve bijdrage leveren aan de totaal ontvangsten.

Hopende met deze stappen het tij te keren en in 2019 zwarte cijfers te gaan schrijven.

Wat betreft de begroting over 2019 valt de toename in bestuurskosten op. De toename in bestuurskosten is hoofdzakelijk te danken aan te laat uitbetaalde bestuursvergoeding (pinlimiet was bereikt en was dus in 2018 lager als begroot) en dat er uitbetalingen inzit van ontvangen vacatiegelden uit het Weidevogel Pact.

Dank

Delflands Groen is de agrarische belangenbehartiger voor Midden-Delfland. Het algemeen belang staat hierbij voorop maar ook voor individuele belangenbehartiging zet het bestuur van de afdeling zich, waar mogelijk, in.

- Wij bedanken de activiteitencommissie die zoals altijd een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de activiteiten van de afdeling.
- Wij bedanken alle leden voor hun aanwezigheid en actieve inbreng bij de vergaderingen en andere activiteiten.
- Wij bedanken Arie Verhorst, Andries Middag en anderen van LTO Noord voor de ondersteuning van de afdeling.
- Wij bedanken alle personen en organisaties waarmee wij dit jaar weer goed en constructief hebben samengewerkt.

Het bestuur van Delflands Groen